

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter
Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: Rotter I., Weisz H. és Krausz V. törszédjében.

Vlasics.

„Meg vagyok lepve az önök mozgalmaitól.”

„Én más levegőben születtem és más világban életem, nem tudom tehát megérteni az ifjuság tetteinek indító okait. S ha ily dolgok tovább is ismétlődnek, drákói rendszabályokhoz fogok nyulni.”

Ezt Vlasics Gyula, Magyarország vallás- és közoktatásiügyi minisztere mondta; az a férfiú, kit Ó Felségének, az az Isten kegyelméből való apostoli királynak bizalma ültetett arra a helyre, a honnan Magyarország vallási ügyeit a király ohajai szerint védelmeznie kell.

Ha nem ő mondotta volna, hanem Falk Miksa, Mezei Mór, vagy Vészi József, a liberáliszmus fennien magasztalt oszlopai, belenyugodtunk volna és egészen természetesnek találnánk, de hogy Magyarország kultuszminisztere mondjon ilyet, a kitől mégis csak joggal várhatnánk annyit, hogy legalább némi érzéke legyen a kereszténység eszméi iránt, ez megdöbbentő.

Ha a pesti tudomány-egyetem hallgatói az orosz diákokéhoz hasonló mozgalomban vettek volna részt, ha merényleteket terveznének az uralkodó személye ellen, ha bombákat gyártanának, ha aláknáznák a vasutakat, a hol uruk és királyuk végig-

halad, nem csodálkoznánk; ha lebujszokban tanyáznának, ha dorbézolásikkal, piszkos, becstelen viselkedéseikkel gyalázatot hoznának az egyetemi hallgató nevére és polgári állására, ha elvadulva minden józan elvnek ellenére, oly szellemi fordalomban vennének részt, mint a milyenben Franciaországban volt a 18-dik század végén része, hogy egy bordélyházból kihozott asszony-állatot emeltek az észistennőnek oltárára, nem csodálnánk, de hogy egy kultuszminiszter, a ki egyes szinpadai jelenések alkalmával katolikus voltára szokott hivatkozni, a ki mint ártéle „jó katolikus” mellett szokta verni, a ki jobb keze a királynak az apostoli jogok gyakorlásában, a ki nekünk püspököket, egyházi méltóságokra emelendőket jelöl, hogy egy ily fontos állásban levő ember botránkozzék meg egy önmagában tiszteletreméltó cselekményen, a felett szédülve áll meg az ember esze és ijedten kérdezzük önmagunktól: marad e még valami a kereszténység iránt való lelkesedéshől, vagy egészen a modern pogányság mocsarában süllyedünk?

De hiszen minek kutassunk mi tovább? Im ott vannak a miniszter ur szavai: Én más levegőben születtem és más világban éltem, nem tudom tehát megérteni az ifjuság tetteinek indító okait.

Jól értsünk meg mindent. Nem az fájt a miniszter urnak, hogy az ifjuság az egyetemi fegyelmet határait áttallépte. Ő, a ki ismeri a budapesti tudomány egyetemet, tudhatja, hogy ott a padok összetörései, az ajtók bedöntése, egyes tanároknak vérig való maczerálása nem épen ritka dolog. Tessék csak meghallgatni egy egyetemi körli korteskedést, vagy választást, fog ott olyan felfordulást találni, a miről egyhamar fogalma nem volt. Mert az ifjuság olyan, mint a zúgó hegyi patak, a mely tavasszal könnyen átéli csendes folyása medrét. Megszokta azt már mindenki, hogy a fegyelmet ott nem lehet zsínormértékkel mérni. Nem az fájt a miniszter urnak, hanem az, hogy az ifjuság keresztet tűzött ki az egyetemi tantermek falára, az bántja, hogy az ifjuság lelkébe immár esztendőök óta a keresztény eszmék és elvek világitottak be. A miniszter urnak más világa van, ő leborul földalattal lelke imádkozott bálványá előtt, az Isten nélküli liberalizmus előtt s az bántja, hogy az ifjuság, a haza reménye nem ugyanezt teszi, nem gyujt tömjént ott, a hol a miniszter ur már sok-sok év óta lenge körtánczot jár.

Igen! ismerje be a miniszter ur, hogy őt az ifjuságtól a különbségeknek egész világa választja el. Az ifjuság tud még nemes ideálokért lelkesedni, vannak még

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

A szent kereszt.

Küzdésre fel hazámnak ifjai!
Kigunyolták lelkednek szent tűzét!
Te tenni vágytál, égve, lelkesedve
A Megváltónak szent keresztjeért!
És meggyalázták! — Porban a kereszt,
Szívünknek disze, harcunk szent jele!
Miért te lángolsz, nem szent üdvjel az:
Gyalázat fája, szegény bélyege!

Oh nem volt szegény Istvánunk előtt,
Ki koronánkra díszül föltevél!
Oh nem volt szegény annyi vész között,
Midőn a félhold jármát ránk verél!
Előtte térdelt esdve nagy Hunyad,
Büszken tündöklött Nádor várfokán;
De most már szegény! — Fordult a világ!
Szegény e szent jel népünk homlokán!

A harci tűzben jó volt a kereszt,
Branyizsko csúcán most is fenn ragyog,
Ős czimerünket sem csufítja el:
Kittűzni hát miért tilos dolog?!
E jel virrasztott Alma-Materünk
Gyengéden ringó bölcsője felett.
Felnőtt a gyermek s anyját megveté,
Kiűzve-sír az árva szent kereszt!

Küzdésre fel te ifju nemzedék!
Lobogjon lánggal szent hited tűze!
Mosd le a rút, kinos gyalázatot,
A mit reád dob sok barbár kezé!

Érezz, beszélj, szent tüzrel lelkesedj,
Tanuljon tőled minden jó magyar!
S ha együtt érez minden honfi-szív!
Ugy győzni kell! Mienk a diadal!

Nagy időkbl.

Irta: **Minimus.**

I. Az első orosz.

1849. június végén vagyunk. A magyarság győzelmei már előbb rávitték az osztrák császárt, hogy a felajánlott orosz segítséget elfogadja. A szerencsétlen lépés megtörtént, s az orosz sereg Paskievics fővezérlete alatt mint óriási bilincs kezdett mind jobban összeszorulni a magyar sereg körül. Maga Paskievics a főhadtesttel jun. 18-án tört át az északi szorosokon és tíz nap alatt a Tiszáig rohant, szétszórva Visoczký hadosztályát. Cseodajeff a másik oldalról az északkeleti részt özönölte el, Grabbe a felföldet támadta meg.

A két rengeteg hadsereg nem működött egységes hadi tervvel. Az oroszok jól tudták, hogy az osztrák csak ki akarja őket használni s azután a mór mehet. Pedig a magyar „lázadók” leverésének dicsőségét mindegyik magának szerette volna. A hadtestek egyelőre a felvidékeken időztek, de a szövetségeseik kérelmére néhány ezer orosz már belevagyult az osztrák seregbe.

Az ország nem igen vett tudomást a be-törésről. Az összes osztrák hadműveletek a Dunán túl pontosultak össze, czéljuk Győr és Komárom elfoglalása volt. A közlekedés ter-

mészetesen megakadt, hírlapok gyéren jártak s ha átutazó kereskedők rémmeséket mondtak az északi katonákról, érdeklél, de vállonitva hallgatták. Magát a népet és a közeposztályt még Kossuth kiáltványa sem tudta először meggyőzni, s csak akkor kezdtek el rettegni, mikor látták, hogy a városainkban elszórtan pihenő magyar csapatok lassankint kivonulnak közülük, nem lévén képesek az óriási elemmel szembeszállani. A később szerencsétlennek bizonyult terv alapfogolata az összpontosítás volt a Vág mentén, szóval a felső részekben.

T... kis dunántúli városban hosszabb ideje állomásozott egy század huszárság Torday kapitány vezérlete alatt. A kapitány annál inkább is igyekezett megnyújtani a pihenés idejét, mert ott volt otthona, s az otthonban bájos, fiatal felesége. Alig egy éves házások voltak.

A hadiparancs azonban elért hozzá; s rendelkezett tehát az egvik napon, hogy virradtkor a legénység indulóra kész legyen.

Míg a vidám fiukat a polgárság hordta szét bucsulakomára, maga Torday a plébániára ment az utolsó est egy részét megszokott barátai közt tölteni.

Négyen ültek az asztalnál: a kapitány, Bárdy ügyvéd, Tóth káplán és a házigazda. A plébános előrehaladott kora miatt Nesztora, de jókedvű Nesztora volt a társaságnak, kire nemcsak szeretettel, hanem tisztelettel is tekintettek a többiek. A kapitány és a káplán iskolatársak voltak, az ügyvédet pedig a folytonos együttlét megszokotta, mindig csipkelődő, könnyen lelkesülő egyénisége nélkülözhetetlené tették.

Mai lapunk 8 oldal.

eszméi, nem adta még el lelkét az idegen szellemnek. Mert lírába veri mellét a miniszter ur, az a szellem, a melyet ő képvisel, a zsidó-liberalizmus szelleme, idegen az igazi magyar szellemtől. Minket magyarokat 900 esztendőn keresztül a kereszténység magasztos eszméi hevítettek. Nemzetünk legnagyobb fiai, Szt. István, Szt. László, Nagy Lajos, a Hunyadiak, Rákóczyak, Bercsényiek, Széchenyiek apostolai valának a kereszténységnek. S ha ők ma kikelnének a keresztényiségnek, s ha ők ma kikelnének a keresztényiségnek, nem lenne meg a hont e hazában. Ők bizonyosan nem engedték volna meg, hogy a hazafiság báránybőrbe bujtatott kozmopolitizmus kiszorítsa a kereszt híveit, nekik bizonyára nem Falli Miksák és Vészi József sugnák a fülükbe, hogy hogyan kell hounfnak és hazafinnak lenniük.

Aztán az a drákói szigor. Ugyan mit fog csinálni a miniszter ur a kereszt magasztalóival. Talán majd kirendeli a rendőröket, a bakákat, huszárokat, majd vágatni, lövetni fogja a magyar ifjakat, aztán halomszámra viteti majd őket a börtön penészes falai közé, aztán Szibériában fog kiarendáltatni Mezei Mór vagy a Haas és Deutch czég által hőmezőket, kazamatákat, ólombányákat s ott fogja kinoztatni a mi keresztény ifjainkat, mert keresztények mertek lenni, mert fel akarták magasztalni a meggyalázott keresztet? Küldjön ki a miniszter ur államköltségen hivatalnokokat Oroszországba, ott épen mostanában üldözi a hatalom drákói szigorral a diákokat, mert a czár élete ellen merényleteket szöttek, ennyit csak a magyar ifjak is megérdemlenek, miért nem szolgálják ők is az egyedül üdvözítő zsidó liberalizmusnak?

Mit mondhatnánk egyebet ezek után? Éljen Vlasics Gyula Magyarország vallásügyi minisztere.

Mindnyájan az előtte való napi esemény hatása alatt állottak. A fiatal c-ászár Magyar-Óvárot szmlet tartott csapatain, s Haynau csak hat hetet kért, hogy a háborút bejehesse. A merész nyilatkozat gondolkozóba ejtette őket is, de négy lelkes hazafi csak negyedrészét látja a bajnak; ők is mi: dig kevésbé látták teketének a felleget, melyet az orosz csorda betörése borított jókedvünk egére. A világot rózsaszínűre festeni segített a poharakban gyöngyöző nemes nedű is, melynek hatása alatt hamar zajossá oldódtak a nyelvek.

— A magyar félistenek egészségére! — emelte fel poharát az ügyvéd. Meggyérült soraik egészüljenek ki azokkal, kiket az esetlek emléke lelkesít.

— A lelkesülés magában ugyan nem sokat ér — szól az öreg plébános oldalpiltantva a merengő káplánra — sokan mindig mámorosak tőle, pedig ugyancsak húzódoznak a puskapor füstjének a szolgálatától.

— Nem is gyerekjáték az uraim, — vevé fel a szót a kapitány. — A ki nem ideges, az is megtanulja kapkodni a fejét, ha a golyónak azt a különös, bántó füttyölését hallja a füle mellett.

— A káplán ur nem ideges — egyarkodott tovább az ügyvéd.

— S nincs is szándéka, — hogy többet ne mondjak — az lenni, — tódította kacagva a plébános.

A fiatal káplán kigyuladt arccal hallgatta a csipkedéseket. Környezete, ismerősei tudták, hogy rajongó híve a magyar ügynek, híz érzelméért sokféle üldözést is ki kellett már állnia. Mikor besorozták a nemzeti hadseregbe tábori lelkésznek, mindenáron elakart-

Egy óvoda ügye.

Ha a kritikus szeme mindenütt talál is városunkban hibát, hibáztatja a közigazgatást, a rendőrséget, csodálatosnak nevezi a nagy pótdadó mellett is városunk elmaradottságát, egyben rendszerint szelidebb hurokat penget, ha t. i. városunk iskolaügyeiről, illetőleg a még nem középiskolára érett gyermekek oktatásáról van szó. Elemi iskoláink — a belvárosit kivéve — általában megfelelnek a követelményeknek s ha a tanerőket vesszük, a legtöbb helyen csak jót és dicséretesen mondhatunk. Sőt az óvodák ügye sem nevezhető városunkban elhanyagoltnak. Majd minden városrésznek megvan a maga óvodája, a hol az apró lelkek fejlődéséről gondoskodnak. Nem mondjuk, hogy minden követelménynek megfelelnek az óvodák, mert hiszen gyermekekben örvendatésen gazdag és szerencsés városunkban még sok szülő van, a mely gyermekeit nem adja az óvoda oltalmába s erre talán az óvodák is szolgáltatnak némileg okot.

Egy városrész van csupán, a mely kénytelen az óvoda áldásait, hasznát nélkülözni s ez a víziváros. Irtunk mi már erről az ügyről, mert éreztük, hogy ha valamely városrésznek leginkább szüksége volna rá, talán éppen a víziváros ilyen, hiszen a véletlennek, vagy nem tudjuk minek a szeszélye azt a városrészt épen a szívében éktelenítette el olyan helyekkel, a melyek állandó métegyül szolgálják a még zseuge léleknek is. A ki nem ismeri az ottani gyermekeket, fogalma sincs róla, hogy mennyi bűn, mennyi rossz verte fel ott a zseuge lelkekben is gyökérét, a mely később, ha virággá fejlődik, csak a bűn virága lehet, ha gyümölcsöt hoz, csak a bűnnek, a gonosznak mérges gyümölcsöt hozhatja. Apró zsványok, tolvajok nem ritkák, találtak zseuge gyermekeket, a ki egy kisebb fajta tolvajlás után a legfőleesőbb helyen czukorzainegre kötötte fel magát. A minap köröztek közülök egyet, a ki kijutására Pestre rándult, beszédeik, csele-

menni ezredével. Akkor szerezte be fegyvereit is, melyek olyan harcziás jelleget kölcsönöztek szobájának.

Jóságos püspöke erélyes tiltakozása megmarasztotta állásában, de nem egyszer erős harcot vívott szívében a kettős kötelesség érzete. A tél-tul felhangzó ágyudőrej, egy-egy sebtiben átvonuló csapat, a harci események örömmel vagy lehangoltságon kívül neki egy adag bosszantást is jelentettek, melyet a rendesen öszszegyűlő társaságtól kellett elszenvednie. Néha felvette a harcot velük, legtöbbször azonban elvonult a röppentyűk elől.

Most is felkelt az azzaltól és otthagya a mindig bevesebbhen politizáló társaságot, kiment a házat övező kertbe.

Közben leszállt az éj, szétterítette leplét és álmatag cserdjét a vidéken. Csak néha hangzott ki a mulatók zaja, vagy rezgett végig a táj felett egy elkésett harangszó, lassan hullogatva el itt is, ott is akkordjait, a mint hulláma a szellő felkapdosta szárnyaival. Fekete felhőrongyok uszáltak az égen, közülük hol kaczerán kipislogott, hol meg szemérmesen eltakarta arcját a bágyadtfényű hold.

A káplán lassan haladt előre a sűrű bokrokkal szegélyezett uton. Gondolatai messze, a csatatereken jártak, a hova szíve, lelke vonta, lelkesíteni az élőket, vigasztalni és a végső utra elkészíteni a haladókát. Egyszerre meglepetve állott meg. Magas nőalak lépett elfojtott zokogással eléje.

— Bocsnát, — húzódtott vissza — ah, kegyed az, asszonyom? — kiált felismerve Torday nejét, — hogy kerül ide, talán valami baj van?

kedeteik olyanok, hogy méltán rájuk mondhatjuk azt, a mit Mousset, a kitűnő francia költő a hazájabeli gyermekekről mondott: „virágzó bokrok árnyában gondatlanul összeülve, oly beszédekkel ölik az időt, miként Versailles mozdulatlan ligetei is megrázkódtak volna.“

Igazan van az ifjabb Dumas nak, hogy abból „a ki gyermek nem volt, sohasem lesz férfi.“ Hát a gyermeklányokkal mi fog akkor történni? Jobb e kérdést talán nem feszegetni s nyitott kérdésnek hagyni, hogy keletkező gondolataink talán a tevékenységre fognak bennünket ösztönözni . . . Hogy az ifjú gyermekeknek feltétlenül nagy szükségük van az óvodai nevelésre, azt hisszük, senki sem fogja kétségbe vonni.

Lapunk hasábjain foglalkoztunk már azzal az eszmével, hogy a városi kórház telkét, a mely haszrúlatlanul áll, talán legczélszerűbben a városi árva-ház czéljaira lehetne felhasználni. Tudjuk nagyon jól, hogy az a telek jelenleg a megfontolás tárgyát képezi, s ha a mult tapasztalataira tekintünk, azt hűsszük, szép évek fognak még elurranni fejünk felett, míg ez a gondolat akár erre, akár arra, de kikerül abból az aggasztó helyzetből, hogy a bölcs fontolgtatás tárgya legyen. A Piros Alma telke fölött való fontolgtatás is belekerült a városnak kerek 60 ezer pengőjébe.

Akkor mondtunk, hogy czélszerű volna a városi árva-házat, ezzel kapcsolatban a városi óvodát is erre a telekre építeni.

A vízivárosi óvoda ügye jó ideig sok szép reménnyel biztatott. Volt ugyanis városunknak egy derék polgára, a kit Isten megáldvtt anyagi javakkal s a ki ezt az áldást mások számára is áldássá akarta tenni azáltal, hogy jótékonyaságot gyakorolt. Végreendetében az építendő vízivárosi óvoda czéljaira 10,000 forintot hagyományozott. Nagy volt az öröm és keltek a szép remények, sőt már tervek is omelkedtek arra nézve, hogy ezt a szép hagyományt miként lehetne csúffá tenni.

— Férjem, az oroszok, — tördelte az zokogva a legnagyobb felindulással.

— Jöjjön kérem, — szólta a káplán elvezetve a nőt a legközelebbi padig. — Foglaljon helyet és magyarázza könnyeit; férjének jobárája áll kegyed előtt.

— Ma delután, — szólta az néhány percnyi szünet után, letörölve könnyeit, — testvérem kiment a városon kívül elterülő erdőskébe. Öreg este lett, mire hazakerült. Dalolt, csevegett, mint eleven természete magával hozza s rendezgette virágait. Úgyet sem vetettem fecsegéseire egy ideig, mig olyat nem mondott, a mi engem rémülettel tölt el. Mint Ön is tudja, valami rozszant major terül el a városor. kívül s az udvarán víz keresztül a legjobb út a városból. Eddig lakatlanok tartották. Testvérem azt mondja, hogy egy csomó ember hallgatott nagy fejesóválgatások és válonogatások között egy pásztoryereket, ki azt állította, hogy a mult éjjel idegen katona-ság rejtőzött el a major belső épületeibe. Azt, hogy oroszok lehetnek, a találgatások elleure sem hitték el, hanem azért nem akadt köztük senki, a ki bátor lett volna átkutatni a majort. Ha férjemnek, — folytatta újra könnyekre fakadva — fülébe jut a kőzsa hír, a minő vakmerő, kétségtelen, hogy maga néz utána a dolognak, s talán a kész veszedelembé rohan. Ön háznak jóbarátja, káplán ur, — szólott könnyőrgyö — mentek meg őt nekem, ne eresszék ki körünkbsől; na a hirt megviszik, mert bizonyosan megviszik; beszéljék le a vakmerő lépésről.

— Kegyednek szerető aggodása igen feketének festi a veszélyt. Összevetettem hírtelenében a körülményeket, a ezek eredménye ez:

Egyesek ugyanis azt indítványozták, hogy a mostani kórházi épületet alakítsák át elemi iskolának, a Kórház-utcai iskola-épületet pedig, — a mely ha nem is elsőrendű a fejérvári elemi iskolák között, de úgy, a hogy mégis megfelel céljának — vegyék meg a várostól a Mancz-féle hagyatékon és alakítsák át ovodává. Természetes, hogy ennek a furcsa logikának, a mely a város pénztárának akart az ügy rovására kedvezni, sok ellensége lett, mert hiszen a Mancz-féle hagyaték, ha már olyan tekintélyes összeg és a város ölébe hullott, hogy egy régi óhajának a megvalósítására vezeessen, megérdemelte volna. hogy teljes egészében az ovoda céljaira hagyassék. sőt méltán lehetett várni, hogy a város a tanügyi előmozdítására ingyen telket fog ajándékozni s nem szándékozik a maga kevésbé jó telkét megfizettetni egy más célra hagyott összeggel.

No de mindezt elhagyhatjuk most már s a légvárakra, legalább is egy időre keresztet vehetünk.

Általánosan ismeretes, hogy Gerenday Gyuláné, Gerenday helybeli kereskedő neje a Mancz-hagyatékot perrel támadta meg, mert annak egy részéhez igényt formált. A per körülbelül 4 esztendőn keresztül folyt. Előbb a királyi törvényszék, aztán a királyi tábla a pereskedőket elutasította keresetükkel.

Most — a mint halljuk — egy újabb s igazán meglepő fordulatot vett az ügy. A királyi kuria szerint az egész végrendelet alaki hibákban látszik leledezni s így se a város, se Gerendayné sem senki más nem bir semmiféle joggal, hanem az egész szép összeg a királyi kincstáré leendő.

Ez egy szép, tarka álomból való kiábrándulás lenne.

Természetes, hogy a dolog még nem bevégeztett tény, csupán kiindulási pontja egy újabb pernek, a mely valószínűleg éveket fog ismét igénybe venni, a míg bizonyítják, hogy

ne tartson semmitől. Városunk határában jelenleg osztrákok nincsenek, az meg nem megy olyan könnyen, hogy egy egész csapat másféle ellenség, mintegy varázs-szóra, látatlanul a majorban teremjen. A dolog mibenlétéről minden esetre meg kell győződnünk. Majd találunk módot, hogy barátomnak baja ne essék. Térjen kegyed nyugodtan haza és ne aggódjék. Bizhatik ígéretemben, — tette hozzá, látva a nő arcán a kétség és remény gyors váltakozását — egyesült erővel nézünk annak a titokzatos ellenségnek a szemébe, ha egyáltalában van bátorsága létezni.

Megvizsgálódva indult hazafelé Tordayné, a káplán pedig borús gondolatokkal tekintett utána.

A göncözlészekér rudja jól ferdére áll már, a mi annyit jelent, hogy éjfelen túl vagyunk. A nyári est mámorító, lágy hangulata alaposan szétfoszlott; szétützte egy mérges kis hideg levegő, melynek fogai kellemetlen zuzmáros emlékeket ébresztettek. A hold is fázik, még jobban beburkolta magát felhőkendők, mint az este s mérgesen pislog egyik szemöldökével kelet felé, honnan egy kis kékes világosság inkább sejtelmeszerűleg, mint tényleg szűrődik által a jegenyesorok sudarai között.

A vastag félhomályban szinte ijesztően, komoran emelkednek ég felé a major dűledező kapubálványai. Széles ut nyújtózik végig kézenyelmesen az udvaron s szinte rosszul esik neki, hogy egy óriási, üres pajtátéle épület mellett oldalt kell fordulnia. Onnantul mindkét oldalán a majorsági épületek kerülnek el, melyeket azonban a kaputól a forduló miatt látni nem lehetett.

Olyan átjáróféle ez a vén épületesoport a

van-e és hogy kinek van jussa a jelzett Brükséghez.

A mint értesülünk, Pénzes Imre a vízvárosi kerület tevékeny képviselője mozgalmat indított, hogy az óvoda ügyét társadalmi uton dűlőre hozza. Természetesen csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk a derék városatya ezen cselekedetéről.

UJDONSÁGOK.

— Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. A hétfői ünnepet az egyház nyelvén angliai üzenet ünnepének hívjuk, mert Gábrriel arkangyal, égi követ felszólítására Názáretben, ma adta a boldogságos Szűz beleegyezését az Isten anyai méltóságba ezen szavakkal: „Ime az Ur szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint.” Mi magyarok ezt az ünnepet Gyümölcsoltó Boldogasszony napjának is nevezzük, hazánkban ezidőtájt szokásos gyümölcsoltóaltásról, mely elnevezés nagyon találóan fejezi ki a megtestesülés titkát, mely szerint a fiu Isten azáltal, hogy emberré lett, istenségét mintegy beoltotta a bűn által megromlott emberi természetbe s ezáltal azt megmésztette. Az ünnep napján a székesegyházban a szent mise áldozatot d. e. 9 órakor *Kuti Márton* éneklő kanonok mutatja be az Egek Urának, az ünnepi sz. beszédet pedig *Kéri Ferencz* karkáplán tartja.

— **Kálmán Károly** kitüntetése. Kálmán Károly orsz. képviselő, ki tudvalevőleg zarándoklatot vezetett a télen Rómába és a szentőldre és egyébként is érdemeket szerzett a lateráni magyar zászló körül is, a pápa kitüntetésben részesítette: a benemerenti pápai érdemkeresztet adományozta neki. A kitűnő papképviselet ma sokan üdvözölték kiténtetése alkalmából a képviselőház folyósóján is.

városiaknak. A gazda, valami német kereskedő, megjedte a forradalmi szellőtől és elszaladt vissza a hazájába. A mozdítható tárgyoknak hamar lába nőtt, az óta az üres szobák ablakai bambán ásitának bele a nagy világba.

Sohol semmi nesz. De halga... egyszerre távoli lódobogás hallszik, mintha lovas közelednék. Valóban. A mint közelebb ér, meglassítja lova ügetését, lehető kevés zöréjjel a kapukhoz megy, leszáll lováról s félrevezetve, szabadon engedi. Maga, mintha habozva gondolkodnék, megáll a bejárat előtt.

Polgári ruhába öltözött magas termetű ember a lovas, oldalán kard, mi különben eseményünk idejében az öltözék kiegészítő része volt.

Hallgatózva figyel bele a szürkülő setétségbe, majd hirtelen elhatározással belép az udvarra. Sohól semmi nyoma élőlénynek. Lova is oly csendesen megáll, mintha segíteni akarna urának a figyelésben. Végighalad az udvaron, elér a szögletig, elhagyja s kíméldőve néz végig a homályosan teherlő uton, mely innentől nyilegyenesen vezet ki a határból.

— Ostoba képzelődés az egész, — dörmögte magában, s most már fel is ismerjük hősrünket, — itt ugyan denevéren kívül más nem támadja meg az átvonulókat. Ha itt volna nek az ellenséges katonák volna itt, élve nem eresztettek volna be eddig. S megfordulva visszaindul.

Ugy látszik azonban eszébe jut, hogy a pajtán keresztül más épületesoportba lehet jutni, s hátha épen ott van valami felfedezni való. A mint oda irányítja lépteit, zörgést hall és pedig érczörgést. Kirántott karddal lép az eresz alá, honnan abban a perczen rohan elő egy óriás termetű katona.

— Az új püspökök kinevezése. Egyszerre három egyházmegye lett árva Magyarországon, a székesfejevári, a szombathelyi és a győri egyházmegyék. A hívek várva-várják a pillanatot, a melyben egyházmegyéjük élére lelkes buzgó püspököt, az apostolok méltó utódait nyerik. Mi is reménykedtünk, hogy ha más nem, de legalább a kinevezés még husvét előtt meg fog történni. A mint beavatott helyről értesítenek bennünket, a kormány az új püspökök kinevezését a választások lezajlása után óhajítja csak megejtetni. Ime, újból egy adat arra, hogy a kormány a katolikus püspöki székeket betöltésénél is első sorban a maga érdekeit tartja szem előtt.

— **Személyi hir.** *Dr. Mader Ferencz* kir. tábla-bíró tegnap töltötte be hatvanadik életévét. A köztiszteltnék örvendő bírót születésnapján számosan üdvözölték, a törvényszéki jegyzők pedig testiletileg tisztelgett k nála. Megjegyezzük, hogy *Dr. Mader* bíró immár 44 éve működik a hivatalnoki pályán. Mi is szívből üdvözöljük!

— **Eötvös Károly** országgy. képviselő holnap, — a mint már említettük a Vörösmartykörben fog felolvasást tartani, Vörösmarty Mihályról. Egyik lapársunk Eötvöst a legelső magyar szépirónak nevezi, hogy miért s mily alapon, azt mindenki tudja. Hogy nagy és szép tehetségekkel áldotta meg az Isten, azt kétségbe vonni senki nem akarja, de hogy a magyar szépirodalom művelői közt talán egyetlen egy sincs, a ki a felekezeti elfogultságot, jobban mondva a katolikusok gyűlöletét inkább kultiválná, mint Eötvös Károly, az régi dolog. Ha katolikus lenne és katolikus szempontból írta így, bizonyára vagy agyonhallgatnák, vagy állandó megrovás, elítélés tárgyát képezne s mi katolikusok volnánk első sorban azok, a kik a történelem és igazság ügyvédi furranggal való durva elcsavarását nem bocsátanánk meg neki. De hát sokan meg azon az állásponton vannak, hogy a Tisza-Eszláron szerzett

A káplán agyában egy pillanat alatt a gondolatok egész tömege rohant át. Tehát csakugyan itt van ez az átkozott ellenség, — mert felismerte az orosz egyenruhát — csakugyan törbe akarták csalni a csekély számú csapatot; ez az előér, ki talán aludt, hogy őt nem vette észre s kivel most meg kell vívnia az élet-halál harcztot.

Az összecsapás ép oly pillanatnyi volt, mint a minő a meglepetéstszerű találkozást követhette. Szótlan dühvel támadott mindkettő, egyszerre sjtottak le fegyvereik közvetlen közelből, s egyszerre hanyatlottak mindketten a földre

Lassan csergedezett a kozák széthasított fejéből a vér a kövek között; mint élettelen tömeg hevert ott iszonyuan szétromcsolt arcczal a káplán. Az egész rézméletet oly csendben folyt le, mint valami szinpadi próba, csak a ló kapált türelmetlenül a kapu előtt, meg-unva a várakozást. Hirtelen füleit hegyezi, nyihogni kezd, majd rohanva indul meg visszafelé, honnan örülten vágatott huszárok alakja bontakozik ki a pirkadó világosságban. Elöl Torday, ki meglátva lovát üresen, — mert az övé volt, — vesszélyt sejtve sarkantyuzza meg paripáját.

A földrengött morajra egyszerre megélénkül a major, minden oldalról tódultak elő a kozákok s ádáz tusa fejlődött ki, melyben a káplán élettelennek látszó tetemet a huszárok magukhoz ragadták és szétverték a nem tulajdon nagy számban megjelent oroszokat. A feldühödt katonák fegyvertették az épületeket, s a jó T. iákat másnap a füstölög romhalmas és szerteheverő holttestek győzték meg arról, hogy a rémes ellenség csakugyan megjelent.

érdemeket és még egyebet hálás szívek nem feledhetik el. Szép és elismerésre méltó a hála, mi azonban csak tárgyilagosak akarunk maradni.

— **Megegyi közgyűlés.** Fejérmegye törvényhatósági bizottsága ma d. e. 11 órakor Fiáth Pál báró főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen a bizottsági tagok a tisztviselőknél kivül csekély számban voltak jelen. A rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya a martonvásári megyei árvaház alapszabályainak és igazgató választmányi ügyrendjének megállapítása volt. A közgyűlés rövid vita után nagyon csekély változtatással elfogadta az állandó választmány alapszabály-tervezetét, mely a birtokadói határidő leteltével a belügyminiszteriumhoz terjesztetik fel jóváhagyás végett.

Havranék — Maron. Rövid időre lecsendesültek a kedélyek, az utóbbi napok eseményei újabb tápot nyújtottak a szóbeszédnek. Maron István alszámvevő nyilatkozik, nyilatkozatában egyebek közt „szabálytalanságról”, „tétéles vizsgálatról” beszél s épen nyilatkozatának e részére támaszkodva íleg most a közgyűlés előtt kötelesegtünk az ügyrel foglalkozni. Tény az, hogy Maron István alszámvevő jelentést tett Havranék polgármester pénzkiszárolási szabálytalansága miatt. A levegőben lóg a vád mindaddig, míg szabályszerű vizsgálat vagy megerősíti, vagy teljesen tönkreteszi. Jelen esetben tehát a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat a polgármesteri tekintély megóvása, a megrendült közvélemény megnyugtatására feltétlenül szükséges. Ezt szabad királyi városban elrendelheti a belügyminiszter, a közgyűlés vagy kérheti maga ellen a polgármester. Mindenesetre legmegnyugtatóbb lenne, ha a polgármester önszántából vetné magát alá a tétéles vizsgálatnak, mert hisz csak az ily vizsgálat tisztázhatja a helyzetet. Legyen egyszer vége a herce-hurczának s ennek a módját megtalálni legközelebb a közgyűlés van hivatva.

— **A választások Fejérvárról.** Mosolyogva nézzük egy idő óta azt a páros kakasviadalt, a melyet két igentisztelt lapjárunk a Sz. és V. és a Sz. H. egymással vívtak. A Sz. és V. nek sokszor felírták már az eredetiség hiányát s a mint látszik, le akarja főzni a világot, sőt önmagát is, a midőn oly híreket bocsátott ki a nagyvilágba, a mit, azt hisszük, első sorban ő csodált meg. Ilyen volt Kalocsay Alánnak a függetlenségi párt Márczius 15-én általa való felleptetése.

Mi ott voltunk, de semmit, egy szót az egészről nem hallottunk. — Annyi bizonyos, hogy Kalocsay Alánnak Fejérvárról még sok híve van, a kik az ő beszületes személyéhez és elvehez ragaszkodnak. Azt is tudjuk, hogy Kalocsay Alán husvét másnapján beszámolt akar tartani, a melyre hír szerint Ugron Gábor s esetleg még más képviselők is lejönnek, hogy a függetlenségi párt mellett a hangulatot minél élerebbé tegyék. — A másik hír, a melyben a bokron-tűskön keresztült eredetinek lenni akaró Sz. és V. jeleskedett, az, hogy Erdős Bódogot, a cisztercita tanárt néppárti képviselőjelöltnek léptette fel. Hogy erre ki gondolt már valaha, nem tudjuk, azt hisszük, talán a Sz. és V. valamelyik legrosszabb álmában boszorkánynyomást érzett s akkor álmódhatta ezt a háromnapos új vegyes házasságának legrosszabb vicczét. Tehát ez az eredetiség? Gratulálunk hozzá.

A Sz. H. azonban programot tűz ki, hogy milyen legyen az új képviselő. Kalocsay Alán, mint őt esztendőn keresztült, most is igyekszik minél tetekébbre kenni. Ez azt hisszük nem lehetett és nem lehet igazán függetlenségi embernek a célja, hiszen ezzel a vizsáskodással, a melyet a kormánypárti lappal szép harmoniában fujt Kalocsay Alán ellen, nemcsak hogy nem használt a függetlenségi elveknek, hanem alatta vágta a fát. Mert ha gyűlöletes neki Kalocsay Alán személye, — miért, miért se, nem tudjuk, — azt ne dobolja a piacra, mert az egész világ miniatűr képen fogja látni azt, a mit a nagy Kosuth-párt és Ugron-párt főn Pesten sok év óta cselekezik. Azt, hogy Tóth Artur feladta régi elveit,

a reviziót, látjuk. Valamikor azt mondta, hogy: *„a egyházi politikai törvényekbe nem fogunk ma melukódni megnyugodni, ma meg, hogy „ne bolygassuk meg az egyházi politikai törvényeket.”* Vagy jók azok a törvények, vagy nem. Ha jók, akkor jók voltak öt esztendő előtt is, vagy rosszak s akkor meg kell őket változtatni. Revizió! talán ettől félnek? Hiszen revizió alapon áll az egész függetlenségi párt, a mely a 48-ki törvényeket akarja visszaállítani. Ez ugyan ne akasszon meg senkit. De senki ne feledje el, hogy Fejérvárnak hithű, katolikus népe nagyon, a mely ősei legdrágább örökségét megtapostatni nem engedi. Ezt az óhajt, hogy a képviselőjelölt minden irányban híve és támogatója legyen a keresztény elveknek, ezt elengedhetlen feltételnek tűzzük ki s a mint a hangulatot ismerjük, Fejérvár népe túlnyomó többségben így vélekedik, iparosok és gazdák egyaránt. Ebben találkoznunk kell s ha valaki komolyan akarja az ellenzék győzelmét, erről megfeledeznie nem szabad. Hiszen szegény és gyálázat volna, ha az ősi Székessfejérvár olyanok adná bizalmát, a ki legszentebb elveit nem tudja, vagy nem akarja tiszteletben tartani. Utolsó polgárai vagyunk a magyar hazának, minden felekezet fölénk kerekedett, ganytárgya vagyunk ellenségeinknek s ha magunk is oda állunk az ellenség zászlaja alá, nem tiszteletet, hanem azt érdemeljük, hogy az unokák kövel dobálják meg sirjainkat.

— **Tavi vadászat.** A velencei tavi főuri vadászatok ez évi első cziklusa e hó 21-én kezdődött és eredménytel kezdődött. Területre jrt 586 drb réce, sárca és bujár. Résztvevők: Cziráky János gróf, Chernel István, Fiáth Pál és Elemér bárók, Hunyady László gróf, Matyasovszky őrnagy, Meszleny Benedek és Pal, Nagy Gyula és Pál, Puchner Emil báró, Sarközy István, Széchenyi Béla, Zichy István és Kázmér grófok. Ma — szombaton — újabb vadászat tartatott igen gazdag eredménnyel.

— **Az iskolaszék figyelmébe.** Többször volt már alkalmunk felszólalni azon káros befolyás ellen, a melyet városunk lakosságára a gombamódra elszaporodó krajczáros újságok gyakorolnak. Emlegettük, hogy a gyakori öngyikóságoknak, a melyek különösen az utóbbi év alatt módfelett felszaporodtak, jórészt ezek a rossz szellemet lehelő újságok az okai, mert a bünt nem mint bünt, hanem mint a lelkiállapotoknak, az életkörülményeknek természetes folyamányát festik. De ezek a lapok nem csupán ezt teszik, hanem ártatlan gyermekeket, olyanokat, a kik még iskolabajjárásra vannak kötelezve — használnak fel az újságok elárúsítására. Ha valaki fáradságot vesz magának, utána néz, egész sereg 8—10 éves, sőt 6—7 éves gyermekeket is talál a rikkancsok között, a kik az iskolát az újsághordás miatt elhanyagolják, tanítóikat, szüleiket különféle hazugságokkal ültetik fel s a kapott pénzt — mint akárki meggyőződhetik róla az utcán eljátszák, elpénzezik. — M-g vagyunk győződve, hogy ez a sajnálatos tény mindeddig kikerülte az iskolaszék figyelmét s mi, a kik tudjuk, hogy épen az iskolaszéknek és vezetőinek mekkora gondjuk van a gyermekek helyes irányban való nevelésére, meg vagyunk győződve, hogy semmit sem fog elmulasztani akár a maga akár a főkaptány figyelmének felhívásával, hogy ez a gyálázatos visszaélés minél előbb véget érjen.

— **Lejárt pályázat.** A rendőrkapitányságnál megürösdött I. alkaptányi állásra egyetlen egy pályázó, Simon Sándor II. alkaptány jelentkezett. Az ekként üresedésbe jövő II. alkaptányi állásra Kuti Fülöp szigorújogász, számfeljő pályázott. Természetes, hogy mindkét pályázó „egyhangul” lesz megválasztva. Ennyire jutottunk mi szegény fejérváriak, nem mer jogászeber városi szolgálatba lépni, noha a dotáció elég jó.

— **Fiáth Miklós báró.** Mindnyájan ismerjük s azt hisszük, nincs senki, a ki részvétet ne érezne a szerencsétlen báró életének illetlen fordulatán. Alapjában jó ember volt, jószívű és szerzetetreméltó, sok dolog volt, a mely sokakat elválasztott tőle, de nem olyanok, hogy most, a szerencsétlenség idején részvétet ne érezhetnének iránta.

Tragikumát a rang és pénz közötti különbség képezte, az előbbi, a mely ja modern társadalomnak kegyetlen zsarnokává lett, az utóbbi pedig, mint a lidérczfény tűnik fel, hogy minél mélyebben csalja be a veszedelem ingoványába.

Fiáth Miklós báró, mielőtt Fejérmegye főispánja lett, a földmivélségi miniszteriumban viselt osztálytanácsosi állást. Tehetségét, nagy képzettségét, szorgalmát mindenki ismerte, ha ezekkel párhuzamban megfelelő szónoki képességnek is birtokában lett volna, vezető szerepet vihetett volna az országgyűléseken. Már mint Fejérmegye főispánja folytonos anyagi gondokkal küzdött. A pénzintézetekkel, nem csupán a fejérváriakkal, de a vidékiekkel is összekötöttesében állott s ez volt a főindok, mely őt arra bírta, hogy a főispáni állást a képviselővel cserélje fel. A bodajki kerület választotta meg képviselővé, illetőleg nem a kerület, hanem a Bánffy-féle választási rendszer, a melynek zsarnoki uralma alatt akkor minden vitás kerület nyögött. Fiáth bárónak okvetlen meg kellett választania s így addig erőszakoskodtak, addig sikkasztották a szavazatokat, míg sikerült dicstelen győzelemre vinni a lobogót.

Fiáth Miklós Pestre jutása után talán nagyobb tér jutott az ő közgazdasági tevékenységének érvényesítésére, de hát érvényesült a közmondás: szegény embernek szegény a szerencséje. Ha anyagi viszonyai jobbak, ma valószínűleg mint Magyarország földmivélségi miniszterét tekintjük, de épen az anyagi zavarok, a melyekkel állandóan küzdeni volt kénytelen, akadályt gördítettek utja elé. — Tavaly nagy eszméje támadt. A nagy buza szerinte két héttel előbb piacra vihető, mint más államok s így az orosz búzát a versenyben lenyomhatja. Egy nagy gabonakiviteli konzorciumot tervezett tehát, a mit a kormány is jókarral nézett. Ehhez azonban úgynökökre volt szüksége, fel is fogadott egy csomó zsidóügynököket, kik közül különösen egy Brand nevű ügynök lelketlenül becsapta a mindinkább rosszabb helyzetbe kerülő bárót. — Bőrszpekulációkba is belebocsátkozott, de nagyrészt mind rosszul ütöttek be. Hitelezői folyton zaklatták, az árverési rovat folyton foglalkozott vele. Előbb 9 szobás lakásban lakott, ennek aztán 1/3, majd 2/3 részét albrétebe volt kénytelen adni. Ha azokat nézzük, a kikkel összekötöttesében állott, bizony ott mindenfélét megtudunk magyarázni, csődöt kértek ellene: Kohn Ignác és társa Bécsből, Fürst Ignác, Schlesinger József, Bayer József és Grószman Lipót mind jó hazafiak. Fiáth báró halasztani akarta ügyét és arra hivatkozott, hogy követelésekben 60.000 frt vagyona van még, a mi körülbelül épen fedezte volna adósságait is, le kellett volna tennie az ugynevezett fölfedező esküt, hogy t. i. vagyonából semmit el nem titkol, de ezt, ambár a bíróság tiszzer is megcizáltta, nem volt hajlandó tenni. Már kiadták ellene az elfogatási parancsot, a mit azonban a képviselő megkerült s előbb, három héttel ezelőtt Hamburgba ment sógorához, Schmid Edgárhoz, a ki a legnagyobb kávéexport cég

fönköke. Ott, mint a czég amerikai képviselője kedvező megbízást kapott s így elhatározta, hogy bucsut mond az ősi hazának. Neje Liverpoolba utazott utána. Fiait itthon hagyta, de leányát magával vitte s most már Amerika reménylő lakója lett.

Természetesen le fog mondani a bodajki mandátumról s lemondó levelét Newyorkból küldi majd el a képviselőház elnökének. A képviselőház már fel is függesztette Fiáth Miklós mentelmi jogát.

— **Mai tározánkra** itt is felhívjuk olvasóink szives figyelmét. Kétúró római munkatársunk, a kinek tollából már több tározát volt szerkesztésünk közölni s a ki mint a magyar katolikus szépirodalom egyik tehetséges munkása, minden lapnál szívesen látott vendég, a nagy időkből, a magyar szabadságharc feledhetlen emlékeiből fog lapunk tározarovatában élvezetes közleményeket írni. Minden tároza önálló egészet képez s önmagában is érdekes, de összefüggésben van a későbbiekkel, a melyeket mindig vasárnapi tározarovatukban fogunk olvasóink gyönyörködtetésére megjelentetni.

— **Hámpek Imre.** Székesfejvárnak egy kedves s mindenki előtt szeretetreméltó alakja hunyt el ma Hámpek Imre nyug. gazdatiszt es nyug. vármegyei néptársaság személyében. Azok közé a régi jó magyar alakok közé tartozott, a kik látták a nagy időket s kezükben karddal szolgálták a haza szent ügyét. Hámpek Imrét mint fiatal kispapot szolgáltatta a harcai kürt a haza védelmére. A harc lezajlása után civilt maradt, előbb gazdatiszt volt, aztán vármegyei pénztáros, s mely állásából csak egy év előtt vonult nyugalomba. Példányképe volt a jó katolikus embernek s azok, a kik őt ismerték, őrült fognak érezni a nemeslelkű, mindig jóedélyű öreg ur elhunytával. Körülbelül egy hét előtt szélhűdés érte, a mely állapotát mind súlyosabbá tette, míg ma 11 órakor, 71 éves korában a halál egy jobb haza lakói közé emelte. A belvárosi Kath. Kőr a haláleset hírére kitézte a gyászlobogót. Temetése hétfőn d. u. 1/4 órakor lesz a Távirda-utcai gyászházból.

— **Megyei közigazgatás.** A vármegyei közigazgatási bizottság ma délelőtt **Fiáth Pál** báró főispán elnöke mellett tartott rendkívüli ülésén talán utoljára foglalkozott az ügyes-bajos dolgairól híres-é vált Freisländer Gizellával, a kit viharos mult emlékei fűznek a tárnoki tanítónői székhöz. E ment már Tárnokról, de még az iskolafentartóval szemben követeléseai vannak, s melyeknek kiegyenlítését a miniszteriumnál kérte a nevezett tanítónő. A terjedelmes beadványra a bizottság ma adta meg a választ s ez a válasz is fényesen igazolja, hogy a tanítónő-kisasszony még talán önmagával sincs megelégedve.

— **Jóváhagyott póthitel.** A városi közgyűlés által megszavazott 4 ik évnegyedi póthitelt a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Meghívó.** A „Vizivárosi Hazafias Magyar Asztaltársaság“ 4. évi márczius hó 24-én d. u. 11 órákor tartja a Varga István-féle vendéglőben (Alsó Királyisor 2.) évi közgyűlést, melyre a t. tagok tisztelettel meghívottak. *As elnökség.*

— **Közügylési tárgysorozat.** Székesfejvár szab. kir. város törvényhatósága f. hó 26-án közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából adjuk az alábbiakat: Az üresedésben levő I-ső, valamint az esetleg üresedésben jövő II-od rendőralkapitányi állás betöltése. — Belügyminiszterium leirata az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének közjegyzői elhelyezése tárgyában. — Kiadóhivatal jelentése a ráczhegy északi oldalán levő dülönék áthelyezése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a végrehajtói intézmény rendezése —; 2 büntető nyomozó állás szervezése —; a kutmunkák vállalatba adása —; a hatósági zálogház felállítás —; Say Ferenc építésznek a laktanya tervezésért járó érdemeiért egy részének kiutalványozása —; ifj. Antal József vámméltóság iránti kérvénye —; az Örökimádás

templom részére leendő adakozás iránti kérelem; az orvosok országos nyugalom- és segélyintézetének támogatása tárgyában. Polgármester jelentése a piatárvizsgálat eredményéről.

Városi tanács előterjesztése a polgármesternek adandó előleg tárgyában és ezzel kapcsolatban a főispán értesítése a hozzá intézett polgármesteri jelentésre — Városi tanács előterjesztése a Gyümölcs-utca járhatóvá tétele tárgyában. — A „Székesfejvári jótékony nögylet“ kérvénye a városi agg és szegényügyi bizottságnál, úgy az „Erzsébet“ népkönyvtárból élelmezett szegények részére mellegedő helyiség létesítése iránt. — A városi tanács betérjeszti a közvilágításnak a városi mérnöki hivatal által elkészített tervezetét.

— **Névváltoztatás.** Bauer Márton isztiméri illetőségű, ottani lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Kovács“ ra változtatta.

— **Hány zsidó van Budapesten?** Több lapban is olvassuk, hogy Budapesten 405 000 zsidó és 320 000 keresztény lakos van. Számra nézve még ennyire zsidók nem vagyunk. Tudjuk, hogy keletkezett ez a balga hír, a fővárosban is terjesztették, de furcsán találjuk, ha komoly lap ilyen silelten kacását talál fel a közönségnek, mert hiszen ha egyszer elboldondították a járatlan embert, az makacsabban ragaszkodik a képtelenséghez, mint akármely tudós. A népszámlálásnak a vallási viszonyokra vonatkozó adatai még sincsenek feldolgozva; de hisz elég a népesedési mozgalom, első sorban halálzási koefficienseit számba venni, (a mi a lehítelesebb, a plébániák tanuskodhatnak legjobban mellette) hogy matematikailag is ráüssük a könnyelmű oktondiság bélyegét arra, a ki ezt a hírt először telröpitette. Mit akart vele? Épen az ellenkezőt, a minőt az ilyen álhir keltet, mely legártatlanabb czélzatlanságában is tiszta butaság. Hogy olyan hamar hiszik, az csak annak sajnos bizonyossága, hogy nálunk Magyarországon még mindig koldusboton jár a számok tudomány, azért terjeszgethetnek ilyen idélen állításokat.

— **Adomány.** A székesfejvári városi takarékpénztár a helybeli iparos ifjuság önképzőkörének 30 koronát adományozott, melyért ezutal is hálás köszönetet mond az iparos ifjak önképzőköre.

— **Általános elismerik** úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kert magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csilagjegyű répamagjai ritkítják párukat és össze nem tévesztendők más utánzott hasonló vétjegyű, de nem impregnált répamagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmulhatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha megzükségletüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

— **Baleset.** Kálmán István Zámoly-utcai lakos, napszámos tegnap d. e. a vasuton deszkákat rakott. A deszkarakomány már meglehetősen magas volt, midőn egyszercsak az erosen dühögő szél oldalba kapta és az egész rakományt az ott dolgozó Kálmán Istvánra döntötte. A szerencsétlenül járt napszámost a Sz György kórházba szállították, hol jelentékeny sérüléséből 2-3 nap mulva fel fog gyógyulni.

— **Boros szállító.** Csurgai Horváth József, Schlögl helybeli sörcsarnokosnak szokta a borát szállítani és dolgát mindig a legnagyobb rendben és pontosan végezte. Tegnap azonban Csurgai filozofálni kezdett és azon morfondírozott, hogy nem azért *Csurgai* az ő neve, hogy egy kis jövevényesü italt ne *csurgasson* le az torkán és ily módon létrejött névmagyarózó elméletét rögzítő meg is valósította Schlögl jó házból származó borával. Csurgai nem állt meg előbb elkezdett okoskodásainál, tovább folytatta, melynek során arra a feledésre jutott, hogy neki még valami követelése is van Schlöglől, a mit aztán oly veszedelmesen akart érvényesíteni, hogy Schlögl kénytelen volt őt észrevehető gesztusokkal az ellenkezőről meggyőztetni. Hogyan-hogyan sem a követelő Csurgai egyszer csak Simon alkaptány előtt állott, azaz csak állott volna, ha tudott volna, és a mellét verve bizonyította, hogy ő teljesen

józan állapotban van. Simon alkaptány látván beszámíthatatlanságát, egy rendőrrel lekísértette a boros fuvarost, a ki azután kocsiától és lovasától a belvárosból is elkísérte, szentül megfogadta vele, hogy a nevének többé ne filozofáljon.

— **Megérdemelt büntetés.** Megemlékeztünk annak idején arról a botrányról, melynek néhány uhlanus közbíró volt a szerepvívője egy tizedesnek a vezetése alatt, a járó-kelőköt könnyelmű magaviselőkkel utcáról-utczára riasztgatva. Az ezredparancsnokság szigorú nyomozást indított ez ügyben, mely eredményre is vezetett, a mennyiben nemcsak a katonai, hanem általában a társadalmi rend korlátainak határait ily figyelmen kívül hagyó botránykeltőket sikerült felfedeznie és őket egyenkint 30 napi szigorított magánfogságra ítélte, miről a városi hatóságot átíratilag értesítette.

— **Ki a lopott jószág gazdája?** D. Kovács Mihály seregélyesi lakos még 1898-ik évi döntőri vásáron egy pár huszárszínőros csizmát, ifj. Jenei József seregélyesi lakos pedig egy bundát lopott. A lopott dolgok tulajdonosait kutatja a helybeli kir. járásbíró, a hol a lopott holmik megtekinthetők.

— **Alpár fényképész,** kinek elégsz kivitelű fényképei széles körben ismeretesek, két kirakatában egész tömeget mutatja be szebnél-szebb felvételeinek. — Egyuttal felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét jelen számunk nyílterében megjelent közleményére.

— **Eladó szőlő.** A régi Berényi-utban második dülő 254. számú, három hektáros most már termőképes szőlő nagy prészázzal, egy szoba, pince téglalobozattal, parkirozott udvarral, szabadkézből minden órán eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Kórház-u. 12. szám alatt.

Színház.

Márczius 21.

A „Váljunk el“ előadása és *Gazi Mariska* fellépte „Cyprie ne“-ben igazi élvezetet szerzett a finom szellemesség és könnyed díkczió barátainak. *Gazi Mariskában*, a mint mai játékából meggyőződhetünk, — nemcsak a népszínművek alakjainak ábrázolására, hanem a sokkal nagyobb színészi tehetséget feltételező társalgási szerepkörre is figyelemre méltó tehetség lakik. Gracziózus alakja, pikáns arcvonásaival, természetes beszédjével és kedves dumántuli akcentusával közönségünket — mely beléptekor kissé tartózkodóan fogadta, — az I ső felvonás folyamán egészen meghódította.

Mikor lánykori ábrándjait s házias életének rideg valóságát, a férfi és a nő helyzetének kirívó ellentétét elbeszéli, annyi kedvességgel cseveg, hogy szinte hajlandóvá lettünk igazat adni Cypriennek, a kinek tetszős okoskodása pedig nem más, mint szofizma, melylyel a nő társadalmi helyzetének a férfinnél való egyenrangúvát tételét követeli. *Gazi Mariska* Cyprienne-je nem is argumentumaival győz és hódít, hanem öntudatlan kacérságával, gyermekies életkedvével hódítja vissza férjét s nyeri meg sympathiankat.

A pástétom, szarvasgomba és pezsgó utáni vágyakozását nem az nyencznek, sem nem az élvhajhás ó nők hangján fejezi ki, egyszerű, lágy hanggal jelzi, hogy nem excentrikus vágyak bántják, hanem naiv lélekkel a változatos újszerű utac vágyódik. Ez az érzés minden fogékony ifju kedélyben megvan, ez van meg Cyprienneben is és a vendég művésznő ezt igen jól fejezte ki. A szerepnek ezt a helyes felugását láttuk felejtelő végig. A közönség igen sokat tapsolta *Gazi Mariskát*, továbbá *Dérit* és *Halmaít*, a kik ez estét pártatlanul élvezetessé tették. A „vastaps“ és virágok természetesen nem maradtak el.

A-d.

Nyilttér.*

A mélyen tisztelt nagyközönség szives tudomására hozom, hogy fényképezési műtermemet, mely eddig **Bartos M.** néven volt ismeretes, ezentul saját nevenem fogom tovább vezetni.

Azon tíz év alatt, melyet mint a műterem tu ajdonosa és vezetője a nagy-erdemű közönség szolgálatában eltöltöttem, alkalmam volt a n. é. közönség szives pártfogását élvezni.

Igyokezni fogok szold munkával, pontos kiszolgálással és jutányos árakkal bizalmát továbbra is kierdemelni. Sz.-Fejérvár, 1801. márczius hó.

Mély tisztelettel

Alpár Henrik
fényképező.

Műterme: A színház közelében, az árva-házzal szemben.

* E rovattlan közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Mintegy hat ezer darab, két éves gyökeres vessző jutányos áron eladó. A venni szándékozók Palotai-u. 16. sz. alatt tudakozódhatnak.

Hirdetmény.

Idsb. Almásky Ferenc örökösei önkéntes árverés alá bocsájtják a székesfejérvári 1015. sz. tjk. 4 sor 8361. hrszámu 6 drb. buzaöldet akár összességben vagy egyenkint.

A 607. sz. tjk. 1 sor 5715—5716. hrszámu szöllő 1 hold 1061 □ öl azaz 13 oktály 61 □ öl területű 3-ad éves ültetett szöllőt a Szélső-hegyen.

Az 1015. sz. tjkönyvben 13 sor 9409. hrsz. sárpentelei dülőben lévő 1 hold 1322 □ öl azaz 14 oktály és 122 □ öl területű szöllőt.

A 256. sz. tjkv Sz.-Mihály P. urhidai 1 sor 895—896. hrszámu 2 hold 01 □ öl azaz 16 oktály szöllőt.

Továbbá: A 607. sz. tjkönyvben 18 sor 10508 hrszámu rétet a csigás-dülőben 8 kat. hold 878 □ öl azaz 7 kaszáló rét nagysága egyenként 1954 □ öl.

A 607. sz. tjkönyvben 17 sor 8638/2. hrsz. 2 hold 1035 □ öl területű szántót a sárkánykúti dülőben.

Az 1015 sz. tjkönyvben 18 sor 8638/1 hrsz. 2 hold 1034 □ öl területű szántót a sárkánykúti dülőben.

Az 1015. sz. tjkönyvben 16 sor 12691. hrszámu vizes-rétet a Nyugati-dülőben 1409 □ öl nagyságu területet.

Ezen birtokok önkéntes árverése 1901. márczius 30-án délelött 9 óraker a városház nagytermében fog megtartatni.

A melyre az érdekelt felek, azaz árverezni óhajtók az árverésnél 10% bánatpénzt tartoznak letenni.

Székesfejérvár, 1901. márczius 19-én.

Almásky János.

Első magyar varrógép és kerékpár-gyár részvénytársaság Budapest.

Ajánlják hazai gyártmányu **Adria**, karikahajós **Singer**, **Wheeler Wilson**, **Howe** stb.-féle saját készítményü

varrógépei ket s kerékpárait

a legjutányosabb árak mellett. — Nagy raktár minder néven nevezendő varrógép és kerékpár alkatrészekben.

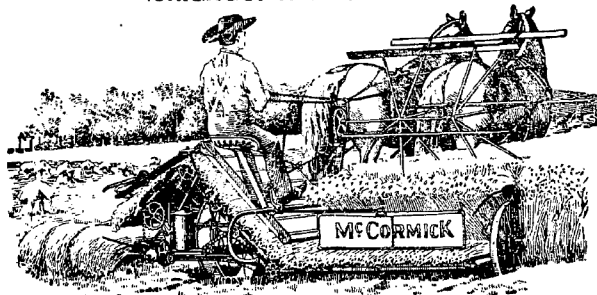
Ajánlják továbbá teljesen berendezett javító műhelyüket, hol mindennemű varrógép és kerékpár javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vezérképviselet **Márkus Simon özvegye és Fia**

üzégnél, Székesfejérvárott Nádor- és Rózsa-utca sarkán a csizlerezíták templomával szemben.

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY
(CHICAGOI ARATÓGÉPCYÁR)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-ban.

Kéveköti aratógép, Fűkaszalógép, Készörükészülék, „Daisy” marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kévekötifőnal gyártmányai.

Ne vásároljon, mig gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte!

Ócsó tartalékreszek óriási raktára.

Képviseleink:

Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J STILLMAN
igazgató.

NEY MÓR, Székesfejérvár. Budapest V., Váci-ut 30.

Allein echter Balsam
aus der Schutzzoll-Station

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan hatása elmaradhatlan.

Világczikkek, kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb az egész világban hírneves és legkeresettebb házieszerek a

Thierry A.-féle balzsamok

felülmulhatlan minden mell, tüdő, máj, gyomor és minden belső betegségben. Külsőleg leghatásosabb **sebgyógyítószert.**

Valódi csakis a minden államban registrált zöldezinű **apóxa védjeggyel** és zárókuppal belesajtott: **Allein echt** címmel. Kimutatható évi gyártás 6 millió palack. — Postán küldve 12 kicsiny vagy 6 kettős palack **4 korona**. — Egy próba palack prospectussal és a világ minden országában lévő raktárak jegyzékével együtt **1 korona 20 fillér**. — Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése mellett történik.

Thierry A. centifolia kenőcse

(neve csodabalzsam) eddig el nem ért összehuzó erővel és gyógyhatással! A műtéteket legtöbnyire fölőselegessé teszi. Ezzel a kenőccsel egy már 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszú, sőt legújabbán egy 22 éves súlyos rákszerű bajt gyógyítottak meg! Hatása antyseptikus és gyors enyhülést, leütést és teljes gyógyulást hoz mindennemű gyuladásoknál és sebeknél. Puhítólag és eloszlatólag hat és eltávolít biztosan bármilyen mélyen behatolt idegen testet. **Egy tégely bérmentesen 1 kor. 80 fillér** csakis az összeg előleges beküldése mellett. Nagyobb megrendeléseknél olcsóbb.

Kimutatható évi gyártás 100.000 tégely. Mindkét szerrel egész levéltára áll betekintésre a világ minden országából beérkezett eredeti bizonyítványokon. — Kerüljük az utánzatokat és ügyeljünk a minden tégelyen beégetett czégre: **Apotheko zum Schutz engel des A. Thierry**. Ahol raktár nincs, ne hagyjuk magunkat hamisítványok vagy állítólag hasonló értékű készítmények vételére rábeszélni, hanem, **rendeljük közvetlen és czimezzük azt:**

Apotheker A. THIERRY'S FABRIK IN PREGRADA bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az oszt. cs. és kir. áll. hivatalnokok szöv. szállítója. Contractor of the War-Office and the Admiralty London.

Kapható: **Török József** gyógyszerárában Budapestben, Király-utca 12.

MEGHIVÓ.

A „Székesfehérvári kereskedelmi betegápoló-egylet” az 1891. évi XIV. tcz. alapján elismert betegsegélyző-pénztár alapszabályai értelmében a f. évi Márczius hó 18-án tartott igazgatósági ülés határozata értelmében

VII. évi rendes közgyűlését

f. évi Mártius hó 31-én d. u. 2 órakor tartja a kereskedelmi magán-kórház tanácstermében, melyre a közgyűlési kiküldöttek ez uton is tisztelettel meghívottnak.

BARTOS GYULA,
titkár.

SCHLAMMADINGER ALAJOS,
elnök.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Igazgatósági jelentés a pénztár múlt évi működéséről.
2. Zár számadások előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az évi zár számadások és mérleg feletti, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása iránti határozat hozatal.
4. A távozás folytán üresedésbe jött igazgatósági tagok helyei be-töltése, valamint a felügyelő bizottsági tagok megválasztása.
5. A kereskedelmi magán-kórház-ideiglenes beszüntetése.
6. A tagdíj járulékok felemelése.
7. Az 1901. évi költségelőirányzat megállapítása.
8. Netáni indítványok tárgyalása.

Eladó szőlő.

A néhai Rakáts Lajos-féle s a Szedres-kerti temető mellett levő szőlő felérésben eladó.

Tudakozódni lehet Palotai-utca 16. szám alatt.

SZÁMMÉR IMRE

KÖNYVNYOMDAJA SZÉKESFEJÉRVÁR.

- o o o o o ELVÁLLAL MINDENMŰ
- o o o o o KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK
- o o o o o KÉSZÍTÉSÉT IZLÉSES KIALLI-
- o o o o o TÁSSAL, JUTÁNYOS ÁRON.

***
AJÁNLJA DÚSAN FELSZERELT

RAKTÁRÁT o o o o o

IRODAI, FOGALMAZÓ, LEVÉL o o o o o

ÉS CSOMAGOLÓ PAPIROKBAN. o o o o o

***
KÉSZLETBEN TART MINDEN-

NEMŰ NYOMTATVÁNYT ÜGY-

VÉDEK, SZOLGABIRÓSÁGOK,

KÖZSÉGEK, EGYHÁZAK STB.

o o o o o RÉSZÉRE. ***

BASTYA-UTCZA 9. SZ. || || || || || || || ||

TELEFON 99. ***

Egyházi és egyleti zászlók.

Kitüntette: —————

Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879. — Dees 1879. Budapest 1885. és 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS utóda

József főherceg és K. Ottilia főhercegné asszony
császári és királyi fenségeinek udvari szállítója
BUDAPEST, Váci-utca 15-ik szám.
Alapított 1863-ik évben.

Elismert, megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsán felszerelt
egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat
a legjutányosabb áron, a lehető legjobb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHÁKAT,
pluviálé, dalmatika és ornátusokat.

Egyházi és társulati lobogókat.

Tűzoltó, iskolásgyermekek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciboriumokat és kelyheket.
Fali- és oltár-gyertyatartókat és oltárlámpákat.

Monstranciákat, stáció-képeket,
oltárokat, úrkoporsókat stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltár-gyertyatartók megezüstözését vagy meg-aranyozását elvállalom és olcsón készítem el.

Nagy választék arany-, ezüst- és selyem-hímzésekben, valamint
hímzett egyházi ruhákban.

Képes árjegyzéket és költségvetést
* * * kívánatra bérmentve küldök * * *

M ü h i m z é s .

Templom és kápolna-berendezések.

Egyházi ruhák és fehérneműk.

ÉREMMEL
KITÜNTETVE!

SIMON LAJOS

asztalos és kárpitos
butorraktára

Székesfehérvárott, Kossuth-utca
11. szám.

Ajánlja saját készítményü asztalos és kár-pitos butormunkákkal dúsán berendezett üzletét, hol mindennemü asztalos és kárpitos munkák gyorsan és pontosan elkészíttetnek, jutányos áron.

A „Székesfehérvári kereskedelmi betegápoló-egylet” Pénztár-forgalmi kimutatása 1900. évről.

B E V É T E L					K I A D Á S				
	Kor.	fill.	Kor.	fill.		Kor.	fill.	Kor.	fill.
Pénztárkészlet 1899. évi december hó 31.			1	90					
I.					I. Segélyezések.				
Tagdíjjárulékok ebből esik:					1	Táppénzre	297	87	
1 a) tagokra	3392	68			2	Füüdökre	349	80	
2 b) munkaadókra	1696	34			3	Temetési költség (családtag után)	6	60	654 27
3 c) önként fizetökre	445	—	5534	02	II. Gyógykezelés.				
II.					4	Orvosi fizetésekre	677	—	
4 Beiratási díjakból	8	—	8	—	5	Gyógyszerekre	2046	02	
III.					6	Gyógyászati eszközök	109	80	
Adományok:					7	Kórházi ápolásra	1735	80	
5 Pártolótagok díjai	110	—			8	Kórházba szállításra	31	46	
6 Pénztárvezeték adományai	130	—	240	—	9	Gondnoki fizetésre	520	—	5120 08
IV.					III. Igazgatási költségek.				
Egyéb bevételek:					a) személyi kiadás.				
7 Tartalék-alapból vett kölcsön	1400	—			10	Jegyzö fizetése	600	—	600 —
8 Tartaléktöke folyó évi kamatai	101	16			b) dologi kiadás.				
9 Kiselejteztett fa-anyagból	4	—	1505	16	11	Fütés, világítási számla	177	54	
					12	Utiköltség betegeknek	19	—	
					13	Nyomatványok és iroda-szerek	78	30	
					14	Egyleti ház fentartási számla	402	08	
					15	Postadíjakra	2	97	
					16	Vegyes kiadásokra	8	80	
					17	Töke elhelyezés a tartalék alapra	101	16	787 85
						Egyenleg készpénz a kézi-pénztárba			126 88
									7289 08

Székesfehérvár. 1900. évi december hó 31.

Bartos Gyula,
könyvelö.Kováts Károly,
v. igazgató.Karl István,
v. igazgató.Schmelzer Jákó,
pénztárnok.

A jelen pénztári forgalmi kimutatást (zárszámadás) az áttekintett naplók és pénztári statisztikai kimutatás alapján megvizsgáltuk, az mindenben megegyezönek találtuk.

Kmf.

Hoffmann Ignác,
felügy. biz. tag.Kohn Lajos,
felügy. biz. tag.Deutsch Dávid,
felügy. biz. elnök.Schiffer János,
felügy. biz. tag.

Számadási mérlege 1900. évről.

V A G Y O N					T E H E R				
	Kor.	fill.	Kor.	fill.		Kor.	fill.	Kor.	fill.
1 Készpénz a kézi pénztárban			126	88	1	Tartalék-alapkölesön tartozás		1400	—
2 Kereskedelmi bank betétben	1192	50			2	Esedékes kórházi számla		35	84
3 Ennek folyó évi kamatai	101	16	1298	66	3	Fizetetlen fürdő-számla		40	32
4 Tartalékalap-kölesön tőkéje	1400	—	1400	—	4	Fog-gyógyászati költség-számla		30	—
5 Fütőanyag készlet			60	—	5	Egyleti-ház számlája		103	10
6 Fizetéses nyomtatványok készlete			20	—	6	1898/99. évekröl a tartalékalapra elhelyezendö töke	908	89	
7 Gyógyászati eszközök készlete			40	—	7	1900. évi bevételek 10%-a a tartalékalapra	553	40	1462 29
8 Leltári felszerelések értéke leírás nélkül			20	04		Egyenleg tiszta vagyon		1351	32
9 1898/99. évi bevételek 10%-ból hiányzó tőkébe	908	89							
10 1900. évi bevételek 10%-a tartalék alapra	553	40	1462	29					
			4422	87				4422	87

Székesfehérvárott, 1900. évi december hó 31-én.

Bartos Gyula,
könyvelö.Kováts Károly,
v. igazgató.Karl István,
v. igazgató.Schmelzer Jákó,
pénztárnok.

Ezen számadási-mérleget átvizsgáltuk s annak összeállítását helyesnek találtuk.

Kmf.

Hoffmann Ignác,
felügy. biz. tag.Schiffer János,
felügy. biz. tag.Deutsch Dávid,
felügy. biz. elnök.Kohn Lajos,
felügy. biz. tag.

Nyomatott Számmér Imre könyvnyomdai intézetében, Székesfehérvárott.